

DECIZIE

23 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție:
Completul de judecată în componența:

Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie și Mânăscuță Igor

judecând fără citarea părților, recursurile declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, de către avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, de către inculpat, precum și recursul ordinar suplimentar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 august 2022, în cauza penală în privința lui

Buruian Leonid xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.12.2019 – 04.12.2020;

Instanța de apel: 25.02.2021 – 10.08.2022;

Instanța de recurs: 25.11.2022 – 23.04.2024.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 04 decembrie 2020, Buruian Leonid a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute la art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Buruian Leonid a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor articolelor 34 alin.(2), 82 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art.171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor articolelor 34 alin.(2), 82 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit definitiv lui Buruian Leonid pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Xxx și s-a dispus de a încasa de la Buruian Leonid în beneficiul părții vătămate suma de 40 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

A fost admisă parțial solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare și s-a dispus de a încasa din contul inculpatului Buruian Leonid în beneficiul statului suma de 7 206 (șapte mii două sute șase) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Buruian Leonid, la data de 09 iulie 2019, aproximativ la ora 12:00, fiind în stare de ebrietate, la domiciliul său situat în xxx, unde se afla minora Xxx, despre care știa cu certitudine că este minoră și nu a împlinit vârsta de 18 ani, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința din cauza că suferă de grad de dizabilitate cu afecțiune din copilărie, a întreținut un raport sexual forțat cu partea vătămată, prin ce i-a cauzat dureri fizice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, în drept, fapta inculpatului Buruian Leonid întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: Violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună-știință asupra unui minor.

Tot Buruian Leonid, săvârșind anterior un alt viol și anume fiind învinuit pe cauza penală nr. 2019430266 de comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal, pentru care faptă nu a fost condamnat și pentru care încă nu a expirat termenul de prescripție, acționând cu intenție, la data de 11 ianuarie 2020, pe timp de noapte, aflându-se la domiciliul cet. Xxx situat în xxx, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, profitând de faptul că nu era nimeni din persoanele mature la domiciliu, profitând de imposibilitatea minorei Xxx, de a se apăra, despre care știa cu certitudine că este minoră și nu a împlinit vârsta de 18 ani, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința din cauza că suferă de grad de dezabilitate cu afecțiune din copilărie, a întreținut un raport sexual forțat cu minora Xxx, prin ce i-a cauzat ultimei dureri fizice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, în drept, fapta inculpatului Buruian Leonid întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal, după indicii calificativi: Violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună-știință asupra unui minor, de către o persoană care anterior a săvârșit un viol.

Potrivit rechizitoriului Buruian Leonid este învinuit că, acționând cu intenție, la data de 11 ianuarie 2020, pe timp de noapte, aflându-se la domiciliul lui Xxx situat în xxx, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în forme perverse, profitând de faptul că nu era nimeni din persoanele mature la domiciliu, profitând de imposibilitatea minorei Xxx, de a se apăra, despre care știa cu certitudine că este minoră și nu a împlinit vârsta de 18 ani, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința din cauza că suferă de grad de dezabilitate cu afecțiune din copilărie, a întreținut cu minora Xxx un act sexual în formă perversă.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, acțiuni săvârșite cu bună-știință asupra unui minor.

3. Nefiind de acord cu sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 04 decembrie 2020, au depus apel procurorul în Procuratura de circumscripție Cantemir, Pulbere Alexandru, inculpatului Buruian Leonid și avocatul acestuia, Barbarov Eduard.

3.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cantemir, Pulbere Alexandru, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea achitării

inculpatului Buruian Leonid pe capătul de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi sentințe prin care al recunoaște vinovat și condamnă pe inculpatul Buruian Leonid în baza:

- art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.art.34 alin.(2), 82 Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 171 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.art.34 alin.(2), 82 Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 171 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.art.34 alin.(2), 82 Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili lui Buruian Leonid, pedeapsa definitivă sub formă de 16 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședinței de judecată, declarațiile părții vătămate Xxx, declarațiile martorului Ciubotaru Nicolae, demonstrează vădit vinovăția inculpatului Buruian Leonid în comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În partea ce ține de aplicarea pedepsei lui Buruian Leonid pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin.(2) lit. b), 171 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, acuzatorul de stat a reținut că acțiunile inculpatului au fost calificate corect de către instanță, deoarece instanța corect a apreciat și încadrat acțiunile inculpatului, însă pedeapsa aplicată o consideră ca fiind una prea blândă din considerentul că nu a fost respectate dispozițiile art.61 din Codul penal.

La fel, a menționat că, la aplicarea pedepsei pe articolele 171 alin.(2) lit. b) și art.171 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, instanța nu a ținut cont de antecedentele penale a inculpatului Buruian Leonid, de faptul că ultimul nu a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale precum și de faptul că anterior a fost condamnat pentru comiterea de infracțiuni similare la pedeapsă sub formă de închisoare.

3.2. Avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, pe capătul de învinuire în baza art.art.171 alin.(2) lit. b) și art.171 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea a unei hotărâri, prin care Buruian Leonid să fie achitat pe toate capetele de învinuire.

În motivarea cerințelor sale, partea apărării a invocat că:

- inculpatul vina nu o recunoaște, deoarece nu a comis infracțiunile incriminate;

- prima instanță a dat o apreciere eronată declarațiilor părții vătămate Xxx, care de fiecare dată se încurca în declarațiile sale și nici nu a fost luat în considerație faptul că în ședința primei instanțe nu a putut să declare clar ce și când s-a întâmplat;

- nu au fost luate în considerație raportul de expertiză judiciară nr.201935A0388 din 05.08.2019, prin care s-a stabilit că partea vătămată Xxx de careva maladie psihică cronică nu suferă, iar potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201913P0174 din 09.08.2019, s-a stabilit că partea vătămată Xxx careva leziuni corporale, inclusiv la organele genitale lipsesc;

- nu s-a admis cererea avocatului, care a solicitat aducerea silită în prima instanță a lui Bacal Sergiu, care a refuzat să se prezinte în ședința primei instanțe de judecată, fiind citat legal repetat, urmând să fie audiat, pentru a expune circumstanțele din data de 11.01.2020 seară, unde a fost împreună cu Buruian Leonid;

- prima instanță a admis ca probe declarațiile martorilor Ciubotaru Nicolae și Saranciuc Rodica, care abia la data de 12.01.2020, după amiază, au declarat despre faptul violului, care a avut loc la data de 11.01.2020, după ce s-au certat cu Buruian Leonid.

Partea apărării a conchis că, prima instanță eronat a admis parțial acțiunea civilă și a încasat de la Buruian Leonid suma de 40 000 lei în beneficiul părții vătămate Xxx, or ultimul nu a comis infracțiunile incriminate, totodată Buruian Leonid a fost achitat pe un capăt de acuzare.

A mai indicat că, nu s-a luat în considerație prevederile Codului de procedură penală și neîntemeiat a fost încasat de la Buruian Leonid în beneficiul statului, întru compensarea cheltuielilor legale de efectuare a expertizelor pe dosar suma de 7 206 lei, or potrivit art.75 alin.(3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14.04.2016, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sânt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) Cod de procedură penală.

3.3. Inculpatul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Buruian Leonid să fie achitat pe toate capetele de învinuire.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul a invocat că nu este vinovat în comiterea infracțiunilor imputate, consideră că toate faptele încriminate au fost inventate pe motivul că el se află în relații ostile cu tatăl părții vătămate. Consideră că, probe ce ar demonstra vinovăția sa nu au fost prezentate și el a fost condamnat pe nedrept.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 august 2022, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către inculpatul Buruian Leonid și de către avocatul acestuia, Barbarov Eduard.

Apelul procurorului în Procuratura de circumscripție Cantemir, Pulbere Alexandru, a fost admis, casată parțial sentința în partea achitării de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal și în partea stabilirii pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni în baza art.84 alin.(1) Cod penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre prin care Buruian Leonid se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal și cu aplicarea prevederilor articolelor 34 alin.(2), 82 Cod penal, ai stabili pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin.(2) lit. a) și b), 171 alin.(2) lit. b), 172 alin.(2) lit. b) Cod penal, a-i stabili lui Buruian Leonid pedeapsa definitivă 13 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în legătură cu constatarea prin încheierea judecătoreiei Cahul din 04.10.2021, încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în privința inculpatului Buruian Leonid, în perioada 15.01.2020 până la 10.08.2021, drept compensare pentru aceste încălcări, se reduce pedeapsa stabilită cu 1 146 zile, potrivit calculului următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În rest dispozițiile sentinței primei instanțe se mențin.

4.1 În motivarea soluției instanța de apel a invocat că, reluând cercetarea judecătorească în urma solicitărilor înaintate de partea acuzării și partea apărării, în corespundere cu prevederile articolelor 414 alin.(1) și (2), 415 alin.(2¹) Cod de procedură

penală, au fost verificate probele examinate în prima instanță, precum și audiați în ședința de judecată a instanței de apel inculpatul Buruian Leonid și partea vătămată Xxx, cât și martorii solicitați atât de partea acuzării cât și de partea apărării.

Analizând probele în ansamblu, instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii apelurilor declarate de inculpatul Buruian Leonid și de avocatul Barbarov Eduard în interesele inculpatului Buruian Leonid și admiterii apelului declarat de procuror, cu casarea parțială a sentinței pronunțate în privința lui Buruian Leonid în partea achitării acestuia pe capătul învinuirii de comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, cât și în partea stabilirii pedepsei pentru concurs de infracțiuni conform art.84 alin.(1) Cod penal și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Analizând probele cercetate direct și nemijlocit atât în prima instanță cât și în instanța de apel, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și apreciindu-le în baza propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, conform art.101 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a stabilit că în acțiunile lui Buruian Leonid nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, or din cumulul de probe administrate se atestă contrariul, prin urmare fiind emisă o sentință parțial eronată, fapt ce convinge instanța de apel în casarea parțială a sentinței primei instanțe în ordinea următoare.

Contrar celor invocate de prima instanță, în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că Buruian Leonid, acționând cu intenție, la data de 11 ianuarie 2020, pe timp de noapte, aflându-se la domiciliul lui Xxx situat în xxx, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în forme perverse, profitând de faptul că nu era nimeni din persoanele mature la domiciliu, profitând de imposibilitatea minorei Xxx, a.n.11.05.2002 de a se apăra, despre care știa cu certitudine că este minoră și nu a împlinit vârsta de 18 ani, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința din cauza că este cu grad de dezabilitate cu afecțiune din copilărie, a întreținut cu minora Xxx un act sexual în formă perversă.

Acțiunile în cauză ale inculpatului instanța de apel le-a încadrat în baza art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, acțiuni săvârșite cu bună-știință asupra unui minor.

Din conținutul probelor examinate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a stabilit că Buruian Leonid a avut relații sexuale cu partea vătămată Xxx la acel moment minoră, forțat atât în formă normală cât și perversă, fapt probat prin cumulul de probe administrat și anume declarațiile însăși ale părții vătămate, care deși este diagnosticată cu Retard mental moderat, ultima potrivit raportului de expertiza judiciară nr. 201935A0388 din 05.08.2019, era aptă să conștientizeze natura formală (violul fiind un tip de infracțiune arhicunoscut și comprehensibil corect perceput de victime) a acțiunilor de violență sexuală, deci poate să depună declarații ținând cont de retardul mental moderat.

În atare circumstanțe, declarațiile părții vătămate nu pot fi puse la îndoială, or acestea sunt suplinite și confirmate prin declarațiile martorului Ciubotaru Nicolae, care a declarat că fiica acestuia i-a comunicat că Buruian Leonid a fost seara le ei și au făcut dragoste și că i-a introdus organul genital în funduleț (anus) și o doare fundulețul, și a martorei Saranciuc Rodica care de asemenea a confirmat că partea vătămată ia comunicat despre actul sexual în formă perversă și de faptul că o doare anusul(fundulețul).

Instanța de apel a reținut că, în cadrul întocmirii raportului de expertiza judiciară nr.202011P0032 din 22.01.2020 (f.d.73-74), prin care s-a stabilit că la partea vătămată minoră Xxx, a.n.2002, careva leziuni corporale nu au fost depistate. La examinarea medico-legală ginecologică s-au depistat rupturi himenale vechi, vechimea cărora nu este posibil de stabilit cu certitudine, din cuvintele persoanei examinate rezultă că, în noaptea de 11.01.2020 la domiciliu a fost dezbrăcată forțat, a întreținut raport sexual forțat în formă naturală și perversă (anal), cu o persoană cunoscută”.

Faptul că, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202013D0020 din 18.02.2020 (f.d.122-123 Voi. I), la cet. Xxx, a.n.2002, careva leziuni în regiunea anală n-au fost descrise. În regiunea mucoasei anale s-au depistat hemoroizi - care este o maladie, greșit a fost reținut de către prima instanță ca un dubiu referitor la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, or, nu este o condiție obligatorie în cazul infracțiunilor cu caracter sexual forțat prezenta leziunilor corporale.

Instanța de apel a remarcat că afecțiunea de care suferă partea vătămată Xxx - retard mental moderat, justifică limbajul părții vătămate, utilizat în denumirea părților corpului, în special a organelor genitale și anusului, cât și descrierea cu încurcări ale circumstanțelor săvârșirii infracțiunilor de către inculpat.

Declarațiile părții vătămate nu pot fi apreciate ca „inventate” așa cum susține inculpatul, din contra starea psihică a părții vătămate indică că acesta posedă un vocabular limitat, care nu este suficient pentru a face relatări complete asupra cazului și denotă că relatările părții vătămate sunt așa cum au derulat evenimentele.

Instanța de apel a considerat ca fiind suficiente probele menționate în scopul stabilirii vinovăției lui Buruian Leonid în comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, or aceste probe nu au fost combătute cu alte probe de către partea apărării, iar poziția inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției nu poate servi temei de a da credibilitate declarațiilor acestuia, or, aceasta este doar un mod legal de apărare.

În aprecierea probelor cu declarațiile martorilor Cazacu Tatiana, Vasiliu Maria și Camerzan Gheorghe, instanța de apel a remarcat că aceștia au dat declarații referitor la conflictele dintre Ciubotaru Nicolae și Buruian Leonid, care erau produse pe fonul învinuirii lui Buruian Leonid de către Ciobanu Nicolae, că acesta i-a făcut ceva fiicei sale, careva declarații directe ce ar confirmat sau infirmat acțiunile cu caracter sexual ale lui Buruian Leonid față de Xxx, nu au fost menționate.

Referitor la declarațiile martorului Buruian Elena, precum că partea vătămată Xxx i-a confirmat că acțiunile de viol au fost o invenție a lui Ciubotaru Nicolae și Saranciuc Rodica, instanța de apel le dă o apreciere critică, or, ultima este mama inculpatului, și consideră că aceasta a dat asemenea declarații în sensul ameliorării situației fiului Buruian Leonid pe fonul învinuirilor aduse.

Instanța de apel a conchis că, toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, confirmă că inculpatul Buruian Leonid a comis infracțiunea de viol în formă perversă, cu bună știință asupra unui minor, prin ce se atestă că acțiunile inculpatului de către organul de urmărire penală corect au fost încadrate juridic în baza prevederilor art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În circumstanțele descrise supra, instanța de apel a găsit soluția primei instanțe privind achitarea lui Buruian Leonid asupra învinuirii aduse în temeiul art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal ca eronată, urmând a fi casată sentința în această parte cu recunoașterea lui Buruian Leonid vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal și condamnarea acestuia în temeiul articolului menționat.

Distinct de cele menționate, criticilor formulate de către procuror în apelul declarat împotriva verdictului primei instanțe privind achitarea inculpatului Buruian Leonid în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit în acțiunile lui Buruian Leonid prezența elementelor infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin.(2) lit. a) și 171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal, or, acesta a comis acțiunile violente cu caracter sexual în privința minorei Xxx, în forma și modul descris în învinuire, fapt probat prin cumulul de probe administrate la dosar, căruia prima instanță le-a dat o apreciere corectă.

Temei de casare a sentinței în această parte, instanța de apel nu a stabilit, și argumente plauzibile în acest sens de către partea apărării nu au fost aduse.

Instanța de apel a remarcat că prin apelurile declarate de inculpatul Buruian Leonid și avocatul acestuia Barbarov Eduard se solicită casarea sentinței în partea recunoașterii lui Buruian Leonid vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. a) și 171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal și pronunțarea în această parte a unei hotărâri de achitare. Însă, argumentele invocate, instanța de apel le găsește neîntemeiate, or din cumulul de probe s-a stabilit cu certitudine comiterea de către Buruian Leonid a infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(2) lit. a) și 171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal, în forma și modul în care au fost incriminate. Cu atât mai mult că în cadrul ședinței instanței de apel declarațiile părții vătămate, cât și a martorilor Ciubotaru Nicolae și Saranciuc Rodica, au fost verificate prin audierea suplimentară în ședința instanței de apel, confirmându-se învinuirea adusă.

Argumentele apelantului, avocatul Barbarov Eduard în interesele inculpatului Buruian Leonid precum că inculpatul nu recunoaște vina, instanța de apel le apreciază ca fiind neîntemeiate, or nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează automat cu soluția de achitare în condițiile în care sunt probe care demonstrează vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel apreciază ca fiind nefondat și argumentul privind criticile formulate în privința declarațiilor părții vătămate precum că aceasta se încurcă în declarațiile sale și în ședințele de judecată nu a putut să declare cert ce și când s-a întâmplat, or partea vătămată potrivit raportului de expertiza judiciară nr. 201935A0388 din 05.08.2019, de careva maladie psihică cronică nu suferă, prezintă: „Retardare mentală moderată cu crize convulsive”. Gradul deficitului intelectual nu este sever, nu echivalează cu noțiunea de alienație mentală și nu-i abolește discernământul. Luând în considerare caracterul concret al situației de viol, victima era aptă să conștientizeze natura formală (violul fiind un tip de infracțiune arhicunoscut și comprehensibil corect perceput de victime) a acțiunilor de violență sexuală.

Instanța de apel aduce clarificări referitor la faptul că organele de poliție, despre acțiunile inculpatului săvârșite la data de 11.01.2020, au fost sesizate a doua zi, pe 12.01.2020 după ce s-au certat martorii Ciubotaru Nicolae și Saranciuc Rodica cu inculpatul Buruian Leonid nu este temei de a pune la îndoială declarațiile lor, care coroborează cu alte probe ale cauzei.

4.2. Referitor la stabilirea pedepsei în temeiul prevederilor art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal de care a fost recunoscut vinovat Buruian Leonid, instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei inculpatului s-a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana celui vinovat, de rolul lui la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante în acțiunile lui Buruiian Leonid instanța de apel nu a stabilit. Potrivit art.77 Cod penal, în actiunile lui Buruiian Leonid, instanța de apel a stabilit circumstanța agravantă, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, se atribuie la categoria celor grave. Mai mult, instanța de apel a stabilit că inculpatul Buruiian Leonid a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal în stare de recidivă periculoasă.

Pornind de la principiul umanismului, conducându-se de scopurile generale de stabilire a pedepsei consfințite de art.art.61 alin.(2), 75 Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care este o infracțiune cu intenție cu caracter sexual, de faptul că inculpatul anterior a fost judecat, circumstanțele comiterii infracțiunii, comportamentul acestuia în timpul și după comiterea infracțiunii, instanță de apel a considerat, că aplicarea în privința inculpatului Buruiian Leonid a pedepsei penale în coroborare cu prevederile art.art.34 alin.(2) și 82 Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, va fi o pedeapsă echitabilă și necesară în scopul reeducării inculpatului.

Referitor la pedeapsa aplicată de către prima instanță, în temeiul prevederilor articolelor 171 alin.(2) lit. a) și 171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal pentru fiecare infracțiune în parte, instanța de apel a constatat că aceasta a dat o apreciere justă a acțiunilor inculpatului, în colaborare cu persoana acestuia și caracterul acțiunilor lui, de caracteristica acestuia, de circumstanțele atenuante și agravante stabilite în acțiunile inculpatului, fiind aplicată o pedeapsă legală și echitabilă circumstanțelor cauzei, temei de casare a sentinței în această parte nefiind stabilit.

La stabilirea pedepsei definitive în privința inculpatului Burian Leonid, instanța de apel a ținut cont de faptul condamnării acestuia de către prima instanță în baza art.171 alin.(2) lit. b) Cod penal la 7 ani închisoare și în baza art.171 alin.(2) lit. a), b) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, respectiv instanța de apel la aplicarea definitivă a pedepsei penale va aplica prevederile art.84 alin.(1) Cod penal și pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin. (2) lit. a) și b), 171 alin. (2) lit. b), 172 alin. (2) lit. b) Cod penal, ai stabili lui Buruiian Leonid pedeapsa definitivă 13 (treisprezece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța de apel a reținut faptul că, prin încheierea judecătoriei Cahul, sediul central din 04.10.2021 (f.d.140-143, vol. V) s-a constatat deținerea lui Buruiian Leonid în condiții contrare art.3 CEDO în penitenciarul nr.5 Cahul în perioada de a 15.01.2020 până la 10.08.2021.

Reiterând prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, subsecvent celor indicate mai sus, instanța de apel a constatat ca fiind corect și rezonabil de a aplica în privința inculpatului Buruiian Leonid (prevenitului) prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, și anume luându-se în considerație faptul că acesta în perioada de la data de 15 ianuarie 2020 până la 10 august 2021, care constituie 573 de zile, are statut de prevenit prin aplicarea formulei din articolul supra redat, urmează de a i se reduce pedeapsa stabilită cu 1 146 (una mie una sută patruzeci și șase) zile.

4.3. Ce ține de alegația apelantului că, prima instanță a admis parțial acțiunea civilă și a încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate suma de 40 000 lei, chiar dacă inculpatul nu a comis aceste infracțiuni, totodată fiind achitat pe un capăt de acuzare,

instanța de apel a remarcat netemeinicia argumentelor semnalate și anume că inculpatul nu a săvârșit aceste infracțiuni, or așa cum prin ansamblu probatoriu administrat, vina inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate este deplin confirmată.

Alte critici împotriva sentinței primei instanțe în latura civilă, partea apărării și inculpatul în apelurile declarate nu au invocat, respectiv instanța de apel nu întrevide necesitatea intervenirii în această parte.

Un alt argument prin care se critică sentința primei instanțe, de către apelant, avocatul Barbarov Eduard în interesele inculpatului Buruian Leonid, este în partea punerii în sarcina inculpatului a plății cheltuielilor judiciare. Apelantul în acest sens, invocând prevederile art.75 alin.(3) din Legea cu privire la expertiză judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14.04.2016, consideră că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate de la bugetul de stat și în această parte cerințele procurorului urmează a fi respinse. Însă, instanța de apel consideră că în sensul celor invocate, apelantul greșit a conchis făcând referire doar la normele legii nr.68 din 14.04.2016, pe cât modalitatea de plată a cheltuielilor judiciare este reglementată de normele codului de procedură penală.

Instanța de apel a evidențiat din materialele cauzei penale că, în cadrul urmăririi penale au fost efectuate rapoartele de expertiză judiciară nr. 201935A0388 din 05.08.2019 în suma de 1 078 lei (f.d.90-94 Vol. II); nr. 201913P0174 din 09.08.2019 în sumă de 740 lei (f.d.101-102 Vol. II); nr. 202011P0032 din 22.01.2020 în sumă de 448 lei (f.d.73-75 Vol. I); nr. 20200500019 din 03.02.2020 în sumă de 4 620 lei (f.d.75-78 Vol. I); nr. 202013D0020 din 18.02.2020 în sumă de 320 lei (f.d.122-123 Vol. i), pentru stabilirea leziunilor corporale, expertizarea psihică și prelevarea probelor biologice a părții vătămate Xxx, pentru care statul a suportat cheltuieli în sumă totală de 7 206 lei.

Prima instanță a ajuns la concluzia de a admite parțial solicitarea procurorului cu dispunerea încasării din contul inculpatului Buruian Leonid a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 7 206 lei în beneficiul statului. Iar, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă această soluție, deoarece legiuitorul la articolele 227-229 Cod de procedură penală, a stabilit clar semnificația cheltuielilor judiciare, care sunt acestea și din contul cui sunt suportate, iar aceste chestiuni la judecarea cauzei în instanța de judecată sunt soluționate în corespundere cu art.385 Cod de procedură penală.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în cazul în care eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cerințelor, acuzarea indică că instanța de apel la stabilirea pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal și la aplicarea prevederilor art.84 Cod penal nu a luat în considerație în mod corespunzător personalitatea inculpatului și circumstanțele cauzei.

Conform art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunile imputate lui Buruian Leonid se atribuie la categoria celor grave care se pedepsesc cu închisoare de la 5 ani până la 12 ani.

Totodată, la examinarea cauzei nominalizate instanța de apel în pofida faptului că a luat în considerație lipsa circumstanțelor atenuate, prezența în privința lui Buruian Leonid doar a circumstanțelor agravante, și anume: săvârșirea infracțiunii de către persoana care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, precum și comiterea infracțiunilor

incriminate inculpatului în stare de recidivă periculoasă, totuși nu a stabilit inculpatului Buruian Leonid o pedeapsă în limitele maxime care ar fi una echitabilă.

Astfel, instanța de apel la analizarea condițiilor privind aplicarea pedepsei inculpatului Buruian Leonid, insuficient a abordat personalitatea inculpatului ce reprezintă condiția esențială care urma a sta la originea concluziilor privind stabilirii pedepsei cu închisoare atât de blânde, or, deși anterior a încălcat legislația penală, Buruian Leonid nu a stat pe calea corijării și a comis alte infracțiuni.

Concomitent, procurorul consideră că nu s-a luat în vedere comportamentul inculpatului care după comiterea infracțiunii nu a întreprins nicio acțiune de a-și cere scuze pentru acțiunile sale, în vederea reparării prejudiciului cauzat părții vătămate.

De asemenea, partea acuzării relevă că în cauza dată nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului Buruian Leonid ce ar permite de a concluziona că corectarea lui este posibilă fără stabilirea pedepsei cu închisoarea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal în mărime de 10 ani închisoare și cu aplicarea art.84 alin.(1) Cod penal - 16 ani de închisoare, așa cum a solicitat acuzator de stat.

Cu referire la soluția instanței de apel de a aplica în privința inculpatului Buruian Leonid prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală și de a reduce acestuia pedeapsa în legătură cu aflarea în arest preventiv în perioada 15.01.2020-10.08.2021, procurorul a menționat că instanța de apel greșit a redus pedeapsa inculpatului Buruian Leonid pentru perioada cât acesta se afla în stare de arest, deoarece perioada nominalizată de aflare în stare de arest în Penitenciarul nr.5 - Cahul, a fost inclusă deja în termenul pedepsei, prin includerea perioadei aflării în stare de reținere și arest preventiv, începând cu data de 15 ianuarie 2020 până la 10 august 2022 inclusiv, în termenul închisorii, prin computare conform art.88 Cod penal.

Respectiv, partea acuzării consideră că instanța de apel neîntemeiat și nejustificativ a redus pedeapsa inculpatului Buruian Leonid în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală pentru toată perioada aflării inculpatului în stare de arest (15.01.2020-10.08.2021), pe când tot aceiași perioada a inclus și în termenul de executare a pedepsei stabilite inculpatului Buruian Leonid. În cazul dat instanța de apel urma să calculeze reducerea pedepsei stabilite cu 573 de zile, deoarece perioada de 573 de zile (15.01.2020 -10.08.2021) de aflare în stare arest preventiv, deja a fost inclusă prin comutare în termenul închisorii.

5.1. Avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită repunerea în termen a recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, în cazul în care eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cerințelor, partea apărării face trimitere la raportul de expertiză judiciară nr.202011P0032 din 22.01.2020 în care cu certitudine se menționează că la Xxx careva leziuni corporale nu au fost depistate. Mai mult ca atât, conform raportului de expertiză judiciară din 18.02.2020 reiese faptul că în regiunea anală n-au fost depistate careva leziuni corporale.

Partea apărării consideră greșită argumentarea instanței de apel precum că în cazul infracțiunilor de caracter sexual forțat nu este obligatorie prezența leziunilor corporale, or în speță un astfel de raport sexual nu este posibil fără ca pe corpul victimei să nu rămână careva leziuni corporale.

Partea apărării concretizează că declarațiile părții-vătămate minore nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare deoarece au fost dobândite cu încălcarea normelor de

procedură și anume la audierea părții vătămate minore în primă instanță, ultima nu a fost asistată de un reprezentant legal așa cum prevăd normele de procedură penală.

Avocatul a mai invocat că, starea psihică a părții vătămate minore indică că aceasta posedă un vocabular limitat, fapt demonstrat și în urma audierii ei în cadrul ședințelor de judecată, în care partea apărării nu a înțeles nimic din cele relatate de ea. Mai mult, în procesele-verbale de audiere sunt folosiți termeni pe care partea vătămată cu certitudine nu îi cunoaște.

Partea apărării mai indică că atât prima instanță cât și instanța de apel au interpretat eronat prevederile raportului de expertiză judiciară nr.201913P0174 din 09.08.2019 potrivit căruia partea vătămată Xxx careva leziuni corporale, inclusiv pe organele genitale nu are, iar himenul nu este deflorat, iar structura anatomică a himenului nu permite întreținerea raportului sexual fără deflorare.

În final, avocatul conchide că decizia instanței de apel privind condamnarea inculpatului Buruian Leonid pe toate capetele de acuzare este neîntemeiată și pasibilă casării deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază.

5.2. Inculpatul, contestă cu recurs decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, în cazul în care eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cerințelor, inculpatul invocă argumente similare celor indicate în cererea de apel.

Inculpatul depune și recurs suplimentar, prin care solicită să-i fie acordată posibilitatea de a-și proba nevinovăția în privința celor incriminate, or în instanța de apel deseori a fost întrerupt și a înaintat cerere de recuzare care a fost respinsă.

6. Asupra recursului procurorului prezintă referință inculpatul, prin care se pronunță pentru respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

7. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată conchide că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile în termen.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Analizând recursurile declarate, instanța de recurs constată că sunt bazate pe aceleași temeuri, fiind invocate argumente diferite, prin urmare asupra acestora Completul de judecată se va expune concomitent.

Completul de judecată menționează că drept temei pentru declararea recursurilor, recurenții au indicat prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se

întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei, completul de judecată conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, instanța de recurs ține să menționeze că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, pe toate capetele de acuzare în baza articolelor 171 alin.(2) lit. b), 171 alin.(2) lit. a) și b), 172 alin.(2) lit. b) Cod penal, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune incriminată.

Completul de judecată reține că, argumentele referitor la observațiile aduse probelor administrate de către organul de urmărire penală în vederea demonstrării săvârșirii faptelor prejudiciabile și a vinovăției inculpatului Buruian Leonid, sânt neîntemeiate, fiind doar aprecieri subiective.

Instanța de recurs acceptă poziția instanței de apel referitor la aprecierea raportului de expertiză judiciară nr. 202013D0020 din 18.02.2020 (f.d.122-123 Vol. I), potrivit căruia „la cet. Xxx, a.n.2002, careva leziuni în regiunea anală n-au fost descrise. În regiunea mucoasei anale s-au depistat hemoroizi - care este o maladie”, prin care instanța de apel a evidențiat că, greșit a fost reținut de către prima instanță ca un dubiu referitor la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(2) lit. b) Cod penal, or nu este o condiție obligatorie în cazul infracțiunilor cu caracter sexual forțat prezența leziunilor corporale.

De asemenea, completul de judecată apreciază ca fiind întemeiate concluziile instanței de apel cu referire la faptul că, declarațiile părții vătămate nu pot fi apreciate ca „inventate” așa cum susține inculpatul, din contra starea psihică a părții vătămate indică că acesta posedă un vocabular limitat, care nu este suficient pentru a face relatări complete asupra cazului și denotă că relatările părții vătămate sunt așa cum au derulat evenimentele. Suplimentar, nu pot fi reținute criticile părții apărării în privința declarațiilor și audierii părții vătămate Xxx, or ultima a fost audiată în instanța de apel cu respectarea prevederilor art.111 alin.(2) Cod de procedură penală, în prezența unui avocat, reprezentant legal, psiholog și interpret (f.d.152-153, Vol. VII).

În plus, instanța de recurs reține argumentele instanței de apel prin care a apreciat declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției, ca o metodă de apărare cu scop de a evita răspunderea penală.

Mai mult, completul de judecată respinge argumentele apărării, prin care se susține că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor semnalate de partea apărării. Nu este indicat asupra căror anume motive invocate instanța nu s-a expus, or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul, constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

Cu referire la alegațiile invocate de acuzatorul de stat în privința stabilirii pedepsei, completul de judecată constată că instanța de apel la stabilirea pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art.34 alin.(2), 61, 75, 82 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată critica procurorului privind blândețea pedepsei stabilite inculpatului Buruian Leonid.

Totodată, nu poate fi reținut nici argumentul precum că „instanța de apel neîntemeiat și nejustificativ a redus pedeapsa inculpatului Buruian Leonid în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală pentru toată perioada aflării inculpatului în stare de arest (15.01.2020-10.08.2021), pe când tot aceeași perioadă a inclus și în termenul de executare a pedepsei stabilite inculpatului Buruian Leonid. Or, conform prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, ”În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv”.

Pe de altă parte, instanța de recurs evidențiază că, prin încheierea Judecătorei Cahul din 04.10.2021, a fost constatată detenția inculpatului Buruian Leonid în condiții contrare art.3 CEDO în penitenciarul nr.5 Cahul, fiind delimitată detenția în calitate de prevenit în perioada 15.01.2020 – 04.12.2020 și detenția în calitate de condamnat în perioada 05.12.2020 – 10.08.2020, fapt omis de către instanța de apel.

Însă, acuzatorul de stat nu s-a referit în recurs la calculul privind reducerea pedepsei pentru termenul de detenție după pronunțarea sentinței (detenția în calitate de condamnat în perioada 05.12.2020 – 10.08.2020), or legiuitorul a stabilit o formulă de calcul distinctă de cea pentru detenția în calitate de prevenit. Prin urmare, la caz instanța de recurs este limitată în a interveni în calculul privind reducerea pedepsei pentru detenție în condiții contrare art.3 CEDO, având în vedere că legea nu permite agravarea situației inculpatului prin aplicarea efectului devolutiv.

În acest context, completul de judecată ține să evidențieze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica. Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Or, potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală (în redacția de până la 01.09.2023), instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a agrava situația inculpatului.

Referitor la temeiurile de recurs invocate de recurenți, completul de judecată reține că, nu a stabilit nici o argumentare corespunzătoare în susținerea acestor temeiuri, criticarea deciziei instanței de apel în sensul temeiurilor invocate purtând un caracter formal și respectiv – recursurile fiind vădit neîntemeiate.

În plus, se reține că motivele invocate în recursurile de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra chestiunilor semnalate nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.70-90, Vol. VIII) prin raportare la motivele invocate de recurenți, completul de judecată atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o

însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția și că recursurile formulate sunt neîntemeiate.

Prin urmare, recursurile de pe rol fiind neîntemeiate, urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge recursurile declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, de către avocatul Cușnir Iurie în numele inculpatului, de către inculpat, precum și recursul ordinar suplimentar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 august 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Buruian Leonid xxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Mănăscurtă Igor